

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd – RP 139/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd och till vissa lagar som har samband med den (RP 139/2017 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 11/2017 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 4 a, 5 a, 7 a, 7 c, 11 och 17 a §, 19 § 1 mom. samt 31 § 1 mom., sådana de lyder, 4 a § i lag 1243/2013, 5 a § i lagarna 345/2004, 408/2005, 1078/2012, 1243/2013 och 249/2015, 7 a § i lag 52/2011, 7 c § i lag 1243/2013, 11 och 17 a § samt 19 § 1 mom. i lag 4/2017 samt 31 § 1 mom. i lag 559/2017, och

fogas till lagen en ny 12 §, i stället för den 12 § som upphävts genom lag 4/2017, och en ny 13 §, i stället för den 13 § som upphävts genom lag 345/2004, som följer:

4 a §

Rätt till studiestöd för utbildning som inte står under offentlig tillsyn

Studiestöd beviljas för annan utbildning som ordnas i Finland än sådan som står under offentlig tillsyn, om Folkpensionsanstalten på ansökan av utbildningsanordnaren har beviljat rätt till studiestöd för utbildningen. Förutsättningar för beviljande av rätt till studiestöd är att

1) utbildningen motsvarar utbildning enligt lagen om yrkesutbildning och dess syfte är avläggande av en examen eller del av examen,

2) utbildningsanordnaren har funktionella, yrkesmässiga och ekonomiska förutsättningar att ordna utbildningen, och

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd

3) utbildningsanordnaren har ordnat utbildningen i fråga i minst ett år.

Utbildningsstyrelsen ger på begäran av Folkpensionsanstalten ett utlåtande om huruvida utbildningen enligt 1 mom. till sitt innehåll motsvarar utbildningen enligt lagen om yrkesutbildning.

Rätt till studiestöd kan beviljas också för annan än i 1 mom. avsedd utbildning som det föreskrivs särskilt om genom förordning av statsrådet, om utbildningen ger allmänt erkända yrkeskvalifikationer och de övriga förutsättningarna för beviljande av rätt till studiestöd uppfylls.

Folkpensionsanstalten kan återkalla rätt till studiestöd som beviljats för en utbildning, om förutsättningarna för beviljande av rätt till studiestöd inte längre uppfylls. Om rätten till studiestöd för utbildning återkallas, är de studerande som inlett sina studier i utbildningen innan rätten till stöd återkallades berättigade till studiestöd tills utbildningen avslutas.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av rätt till studiestöd, om ansökan, beviljande och återkallande av rätt till studiestöd samt om utbildningsanordnarens utrednings- och anmälningsskyldighet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 a §

Heltidsstudier

Studier där målsättningen är att avlägga en högskoleexamen är heltidsstudier. Andra högskolestudier är heltidsstudier när deras omfattning i genomsnitt är minst fem studiepoäng per studiemånad.

Gymnasiestudierna är heltidsstudier, om deras omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 75 kurser eller om de genomförs i samband med en yrkesinriktad grundexamen enligt lärokursen för gymnasieutbildningen för vuxna. Som heltidsstudier betraktas också en studiehelhet omfattande ett läsår och minst 25 kurser som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning. I gymnasiestudierna förutsätts dessutom att den studerande under terminen deltar i minst 10 kurser eller i studier av motsvarande omfattning eller i två prov som ingår i studentexamen. Gymnasiestudier som ordnas i ett internat betraktas dock alltid som heltidsstudier.

Sådan utbildning enligt lagen om yrkesutbildning vars syfte är genomförande av yrkesinriktad grundexamen eller del av examen eller genomförande av utbildning som förbereder för yrkesutbildning eller utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv, är heltidsstudier. Avläggandet av en yrkesexamen eller specialyrkesexamen eller delar av nämnda examina är studier på heltid, om den omfattning av studierna som man kommit överens om i den studerandes personliga kompetensutvecklingsplan är minst 4,5 kompetenspoäng per studiemånad.

Andra studier än de som avses i 1—3 mom. är heltidsstudier, om omfattningen enligt undervisningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar, 4,5 kompetenspoäng eller tre studieveckor per studiemånad.

Studier vid en utländsk läroanstalt är heltidsstudier, om läroanstalten har definierat dem som heltidsstudier. Högskolestudier kan betraktas som heltidsstudier också om studiernas omfattning motsvarar i genomsnitt minst fem studiepoäng per studiemånad. Andra studier kan betraktas som heltidsstudier, om studiernas omfattning enligt läroplanen är i genomsnitt minst 25 veckotimmar. Studiestöd beviljas dock inte för studier som helt och hållet ordnas som distansstudier.

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd

7 a §

Rätt till förlängning av maximitiden för studiestöd för högskoleexamen

Den studerande kan för avläggande av en högskoleexamen få studiestöd för en längre tid än den maximitid för studiestöd som avses i 7 § 3 mom. Förutsättningen för en förlängning av maximitiden är att den studerande visar att studierna fördröjts på grund av sjukdom som avsevärt inverkat på framgången i studierna eller av något annat synnerligen vägande skäl. Den studerande ska till ansökan om förlängning av maximitiden foga ett läkarintyg eller annan tillräcklig utredning.

Studiestöd enligt denna paragraf kan fås för sammanlagt högst nio stödmånader, så att antalet stödmånader enligt 7 § 2 mom. inte överskrids.

7 c §

Antalet stödmånader per läsår

Studiestöd beviljas i Finland

- 1) för en högskoleexamen för nio månader per läsår,
- 2) för handledande utbildning för yrkesutbildning och för grundläggande yrkesexamen för tio månader under läsåret.

Studiestöd kan på ansökan beviljas för en kortare tid än vad som föreskrivs i 1 mom. Studiestöd kan på ansökan beviljas även för en längre tid än vad som föreskrivs i 1 mom., om den studerande visar att han eller hon under läsåret bedriver studier under en längre tid än det. Inom gymnasieutbildningen kan studiestöd dock beviljas för högst nio månader per läsår.

En kalendermånad berättigar till studiestöd i Finland, om den omfattar minst 18 dagar som ingår i den tid som berättigar till studiestöd.

För studier utomlands beviljas studiestöd för hela studiemånader från och med den dag då studierna inleddes så att en studiemånad berättigar till studiestöd om den omfattar minst 18 dagar som ingår i den tid som berättigar till studiestöd.

11 §

Studiepenningens belopp

Studiepenningen per månad är

- 1) för en studerande som bor hos sin förälder 38,66 euro, när den studerande är yngre än 20 år, och 81,39 euro, när den studerande har fyllt 20 år,
- 2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 101,74 euro, när den studerande är yngre än 18 år, och 250,28 euro, när den studerande är gift eller har fyllt 18 år,
- 3) för en studerande som enligt 12 § har rätt till studiepenningens försörjarförhöjning 325,28 euro.

Om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § i inkomstskattelagen (1535/1992) är högst 20 700 euro per år, höjs den i 1 mom. föreskrivna studiepenningen enligt följande:

- 1) en studiepenning på 38,66 euro med högst 59,01 euro,

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd

- 2) en studiepenning på 81,39 euro med högst 101,74 euro,
- 3) en studiepenning på 101,74 euro med högst 101,74 euro.

Höjningen enligt 2 mom. minskas med 10 procent för varje helt belopp av 2 070 euro som överstiger inkomstgränsen. Ingen höjning betalas om det sammanlagda beloppet av de inkomster som avses i 2 mom. överstiger 39 000 euro.

Om en studerande bor i en bostad som han eller hon hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern och den finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, är den studerande berättigad till studiepenning till samma belopp som en studerande som bor hos sin förälder.

Rätten till åldersrelaterad högre studiepenning uppkommer vid ingången av den månad då stödtagaren uppnår den föreskrivna åldern.

I studiepenningen enligt 1 mom. 3 punkten ingår en försörjarförhöjning, vars belopp är 75 euro per månad.

12 §

Rätt till studiepenningens försörjarförhöjning

Den som är vårdnadshavare för ett barn under 18 år och får studiepenning har rätt till försörjarförhöjning enligt 11 § 6 mom. Med vårdnadshavare för barn avses vårdnadshavare enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

Rätten till studiepenningens försörjarförhöjning börjar vid ingången av månaden efter den under vilken den studerande blivit vårdnadshavare för ett minderårigt barn. Rätten till studiepenningens försörjarförhöjning upphör vid ingången av månaden efter den under vilken det yngsta barn som den studerande försörjer fyller 18 år eller det i förhållandena sker en sådan förändring till följd av vilken den studerande inte längre är vårdnadshavare för ett minderårigt barn.

13 §

Betalning av studiepenningens försörjarförhöjning till Folkpensionsanstalten

Studiepenningens försörjarförhöjning betalas till Folkpensionsanstalten på dess begäran som ersättning för underhållsstödet för den tid då underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) betalas till barnet på grund av att den som får studiepenning har försummat sin underhållsskyldighet gentemot barnet.

17 a §

Justering av inkomstgränserna för studerandes egna inkomster

De inkomstgränser som föreskrivs i 17 § och de belopp som föreskrivs i 27 § 4 mom. justeras vartannat år den 1 januari i överensstämmelse med förändringen i det allmänna inkomstnivåindexet, men endast om inkomstgränserna höjs till följd av förändringen i indexet. Justeringarna av inkomstgränserna motsvarar den förändring som inträffat före utgången av det tredje kvartalet under den gångna tvåårsperioden. Beloppet enligt det allmänna inkomstnivåindexet avrundas till närmaste hela euro.

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd

19 §

Beaktande av föräldrarnas inkomster

Föräldrarnas inkomster då det gäller andra studerande än högskolestuderande beaktas när studiepenning beviljas, om den studerande är yngre än 20 år och bor hos sin förälder, samt när studiepenning och bostadstillägg beviljas, om den studerande är yngre än 18 år. Inkomsterna beaktas till utgången av den kalendermånad som föregår den månad under vilken åldersgränsen uppnås. Föräldrarnas inkomster beaktas dock inte, om den studerande är gift eller får försörjarförhöjning till studiepenningen. Om föräldrarna är frånskilda eller varaktigt bor åtskilda till följd av söndring, beaktas bara inkomsterna för den förälder som den studerande bor eller senast har bott hos. Om den studerande är yngre än 18 år och försörjs av sin förälder och dennas nya äkta make i deras gemensamma hem, beaktas även den nya äkta makens inkomster.

31 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som har meddelats av Folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden och som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan besvärsnämnden för studiestöd på yrkande av parten eller Folkpensionsanstalten undanröja beslutet, till den del beslutet gäller något annat än statsborgen för studielån, och förordna ny behandling av ärendet. Besvärsnämnden för studiestöd ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. I ett beslut av besvärsnämnden får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ . Lagens 5 a och 7 c § träder dock i kraft den 1 augusti 2018. Lagens 4 a § ska, när det gäller utbildningsanordnares ansökningar om att utbildning som de anordnar ska berättiga till studiestöd, tillämpas på sådana ansökningar som har blivit anhängiga före lagens ikraftträdande, om den utbildning de avser inleds den 1 januari 2018 eller därefter.

Lag

om ändring av 11 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016) 11 § 3 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd

11 §

Inkomster som ligger till grund för avgiften för småbarnspedagogiken.

Som inkomster beaktas inte barnbidrag, förmåner enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994), bostadsbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, vuxenutbildningsstöd, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), stipendier och andra motsvarande understöd som betalas på grund av studier, ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 15 § 7 punkten, sådan den lyder i lag 1533/2016, som följer:

15 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas ska som inkomster inte beaktas

7) studiestöd eller studiepenningens försörjarförhöjning enligt lagen om studiestöd (65/1994), med undantag för studiepenning,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd

Lag

om ändring av 11 § i militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen (781/1993) 11 §, sådan den lyder i lagarna 577/2007 och 940/2012, som följer:

11 §

Inkomster som ska beaktas

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte

- 1) en förmån enligt denna lag,
- 2) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 3) kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012),
- 4) ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),
- 5) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993),
- 6) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 7) studiepenningens försörjarförhöjning enligt lagen om studiestöd (65/1994),
- 8) förmåner enligt lagen om handikappförmåner (570/2007),
- 9) den värnpliktiges faderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen,
- 10) den värnpliktiges dagtraktamente enligt värnpliktslagen,
- 11) bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014),
- 12) skatteåterbäringar, eller
- 13) avkastning av egendom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 8.12.2017

Riksdagens svar RSv 152/2017 rd

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare